

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN 2022-295

28.3.2022

### Gjensidige Forsikring ASA

#### Ansvar

Advokatansvar – oversittelse av meldefrist i rettshjelpforsikring?

Sikrede representerte klager i den innledende fasen av en erstatningssak, som ble innstilt i forliksrådet 3.2.20. Klager ønsket å ta saken videre og tok i den forbindelse kontakt med ny advokat i desember s.å. I forbindelse med søknad om rettshjelpdekning ba overtakende advokat 12.1.21 om å få oversendt dokumentasjon på fremsatte krav og forhandlinger. Sikrede svarte 15.1.21 at det ikke hadde vært forhandlinger før det ble tatt ut forliksklage og uttalte at tvist først ville oppstå når det ble sendt prosessvarsel eller tatt ut stevning. Søknad om rettshjelpdekning ble sendt til klagers forsikringsselskap 25.1.21. I søknaden ble det lagt til grunn at tvisten først ville oppstå når det på et senere tidspunkt ble tatt ut stevning. Klagers forsikringsselskap ba om å få fremlagt kopi av krav, samt motpartens avvisning for å kunne vurdere tvistetidspunktet. Klager ba 12.2.21 om at sikrede fremla relevant dokumentasjon og fremmet deretter krav under sikredes ansvarsforsikring 25.3.21, under henvisning til at sikrede hadde oversett ettårsfristen for å melde krav under rettshjelpforsikringen, jf. fal. § 8-5 (1). Alternativt mente klager at det forelå ansvarsgrunnlag fordi sikrede, til tross for flere forespørsler, hadde unnlatt å sende over dokumentasjonen som klagers forsikringsselskap hadde etterspurt for å kunne ta stilling til kravet om rettshjelpdekning. Selskapet avviste ansvar og anførte blant annet at fristen ikke var oversett. Tvisten oppsto etter selskapets syn først da motparten bestred klagers krav i sitt tilsvarende svar til forliksklagen 27.1.20. Videre mente selskapet at sikrede uansett ikke kunne bebreides for en eventuell oversittelse av meldefristen. Nemnda kom til at selskapet ikke var ansvarlig under sikredes ansvarsforsikring, og viste blant annet til at fristen for å søke om rettshjelpsdekning ikke var oversett.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 100 000

---

#### Saksfremstilling

Saken gjelder krav mot sikredes ansvarsforsikringsselskap for anført uaktsom utførelse av advokatoppdrag, herunder spørsmål om frist for å søke om rettshjelpdekning, jf. fal. § 8-5 (1) er oversett.

Sikrede er omfattet av Advokatforeningens kollektive avtale for sikkerhetsstillelse og profesjonsansvarsforsikring. Ifølge vilkårene for profesjonsansvar pkt. 4.2 omfatter dekningen:

##### 4.2. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar i egenskap av advokat eller advokatfullmektig, herunder idømte omkostninger og sivile erstatningskrav i straffesak knyttet til arbeid for klient.

Hvor hele eller deler av kravet med sannsynlighet omfattes av forsikringen, og hvor kravet overstiger egenandelen, omfatter forsikringen også kostnader som pådras ved behandling av kravet, jf. pkt. 9.

Klager har tegnet Innbo Best avtale i Fremtind. Vilkårspkt. 10 om rettshjelp inneholder innledningsvis følgende beskrivelse av dekningen:

#### **10. Rettshjelp**

Hva er en tvist:

Med tvist forstås at et krav er fremsatt og bestridt, helt eller delvis- muntlig eller skriftlig. Vedvarende taushet hos en motpart vil kunne anses som en tvist.

Hvilke utgifter dekkes av forsikringen:

Forsikringen dekker rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retten og sakkyndige vitner når sikrede er part i tvist i egenskap av privatperson. (...)

Twisten må ha oppstått mens forsikringen var i kraft. (...)

Pkt. 10.3 første ledd inneholder følgende bestemmelse om:

#### **10.3 Forsikringssum og egenandel**

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 100 000. I de tilfeller der det er tre eller flere parter på sikredes side og de faktiske og juridiske problemstillinger i det alt vesentlige er de samme, er den begrenset til kr 250.000.

Dette gjelder også om partene har rettshjelpsforsikring i forskjellige selskaper, eller om den/de forsikrede har rettshjelpsforsikring under flere forsikringer i ett eller flere selskap. Erstatningen er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd.

I henhold til pkt. 10.4, er følgende unntatt:

10.4 Forsikringen dekker ikke utgifter til

a. Tvist dersom tvistegrunnlaget forelår ved forsikringens ikrafttreden.

b. Tvist som åpenbart ikke kan føre frem.

(...)

I. Tvist om erstatning etter skadeserstatningsloven § 3-3 (visse personlige krenkinger), § 3-5 (oppreisning) og § 3-6 (krenking av privatlivets fred).

(...)

Klager og hans søsken er part i en sak mot sin tidligere bostedskommune. I sakens innledende fase ble klager representert av sikrede advokat.

Sikrede fremmet 18.10.19 forlikssklage mot kommunen med krav om erstatning etter skadeserstatningsloven § 2-1. Kommunen innga tilsvaer 27.1.20. Forliksrådet besluttet å innstille saken 3.2.20 under henvisning til at det var lite sannsynlig at saken egnet seg for videre behandling i forliksrådet, jf. tvisteloven § 6-11 første ledd.

Klager tok kontakt med nåværende advokat i desember 2020. Juridisk saksbehandler for nåværende advokat sendte en e-post til sikrede 12.1.21 med følgende innhold:

I forbindelse med søknad om rettshjelpsforsikring har vi behov for å avklare når tvisten har oppstått. Slik jeg forstår det har det vært forhandlinger mellom brødrene og kommunen høsten 2020. Dokumentasjon på fremsatte krav og forhandlinger med kommunen virker ikke å være oversendt til oss. Jeg ber derfor om at du sender disse dokumentene per e-post til meg så raskt som mulig, slik at vi ikke oversitter noen frister.

Sikrede svarte 15.1.21 følgende:

Det har ikke vært forhandlinger med kommunen overhodet. Eneste som har skjedd, er at forliksrådet har innstilt den noe "generelle" klagen vi sendte. Som det da fremgikk var et viktig formål å komme i kontakt med kommunen/søke å få til enighet, men det ville ikke kommunen.

Om dere sender et prosessvarsel nå, eller tar ut stevning, vil tvisten oppstå ved det.

Klagers nåværende advokat sendte søkte om rettshjelpdekning under klagers innboforsikring i Fremtind 25.1.21. Av søknaden fremgikk det blant annet at "Tvisten har oppstått i forbindelse med rettslige skritt ved stevning 03.03.2021".

Fremtind viste i e-post av 5.2.21 til at det "er ikke tidspunktet for når stevning er tatt som er tvistedato, men datoen da motpart har avvist kravet" og ba om å få fremlagt kopi av krav samt avvisning. Fremtind gjentok i e-post 9.2.21 at "tvist betyr at det er fremsatt et krav, og at det er uenighet om kravet", og informerte om at selskapet "kan ikke ta stilling til saken uten å ha mottatt tvistedokumenter som viser når tvist har oppstått".

Stevning i saken mot kommunen ble tatt ut 2.2.21.

Klagers nåværende advokat sendte etter dette en e-post til sikrede 21.2.21 hvor det fremkom at:

Vi har fått avslag på rettshjelpsdekning for både ... [sikrede] og ... grunnet tvistetidspunktet. Selskapene legger til grunn at tvist er oppstått senest ved et eventuelt tilsvarende til forliksklage og ber om ytterligere dokumentasjon.

Basert på informasjonen du har gitt oss om at det ikke har vært noen forhandlinger med kommunen tidligere, har vi forsøkt å argumentere for at tvist har oppstått ved innsendt stevning 02.02.2021. Selskapene vil imidlertid ikke godta dette. Vi ber således igjen om at du sender ytterligere dokumentasjon på forliksklagen og tilsvarende fra kommunen. Dersom det viser seg at rettshjelpsdekning har gått tapt som følge av oversittet meldefrist vil vi måtte vurdere å melde inn krav under din ansvarsforsikring for tap av rettshjelpsdekning.

Nåværende advokat fremmet krav under sikredes ansvarsforsikring i Gjensidige (selskapet) 25.3.21, under henvisning til at sikrede "gav beskjed om at det ikke tidligere har vært forhandlinger med saksøkte", og at det følgelig ble lagt "til grunn at tvist har oppstått ved innsendt stevning 03.02.21". Kravet var på kr 200 000 og var opplyst å omfatte klager og et søsken.

Selskapet avsto kravet 16.8.21. Av avslaget fremkom det blant annet at sikrede "vurderte å søke rettshjelpdekning, men kom til at ... [klager] ikke ville være berettiget til rettshjelpdekning i alle tilfelle". Selskapet la til grunn at Fremtind uansett ville ha avslått en søknad om rettshjelpdekning, og viste til unntak i vilkårene for rettshjelpdekning pkt. 10.4 bokstav a (tvist hvor tvistegrunnlaget forelå ved forsikringens ikrafttreden), bokstav b (tvist som åpenbart ikke kan føre frem) og bokstav l (tvist om erstatning etter skadeserstatningsloven § 3-5 om oppreisning). Selskapet presiserte for ordens skyld at bakgrunnen for at sikrede hadde sendt en forliksklage var å få kommunen til forhandlingsbordet, uten at dette hadde lyktes.

Saken ble klaget inn for overprøving i Finansklagenemnda 25.11.21.

Tingretten avsa dom i saken mellom klager og kommunen 10.12.21. Tingretten kom til at klagers krav var foreldet som følge av at det var fremsatt mer enn 20 år etter at ansvarsgrunnlaget opphørte, jf. fel. § 9 nr. 2 første punktum. Dommen ble anket til lagmannsretten 21.1.22.

I forbindelse med nemndsbehandlingen presiserte selskapet at at krav første gang ble fremmet mot kommunen 18.10.19, og at det første gang ble bestridt ved kommunens tilsvarende 27.1.20.

**Klager** krever dekning under sikredes ansvarsforsikring og anfører at selskapet er erstatningsansvarlig for tapet som klager har lidt ved at fristen for å melde krav under rettshjelpdekningen i Fremtind ble oversittet. Klager mener tvisten oppsto allerede ved innsending av forliksklage 18.10.19. Ved utløpet av ettårsfristen hadde klager sikrede som advokat, og sikrede har dermed oversittet fristen. Klager ønsket å gå videre med saken etter innstilling i forliksrådet, og det var dermed grunnlag for å søke rettshjelpdekning. Det foreligger dermed ansvarsgrunnlag slik klager ser det. Selskapet foregriper for øvrig den rettslige prosessen når det gjelder selve

erstatningskravet mot kommunen når det legger til grunn at kravet er foreldet. Spørsmålet om foreldelse er ikke endelig avgjort, og det vises til klagers anførsler i anken til lagmannsretten. Selskapet har ikke holdepunkter til å konstatere at klager vanskelig kan nå frem med sitt krav mot kommunen, og klager er således ikke enig i at Fremtind uansett ville ha avvist søknaden om rettshjelpdekning. Klager krever å få utbetalt kr 250 000, jf. pkt. 10.3 om dekningssum når det er flere parter i saken. En naturlig tolkning av ordlyden i vilkåret tilsier at hvor det er tre parter på sikredes side med de samme faktiske og juridiske problemstillingene vil summen være begrenset til kr 250 000.

Klager anfører videre at bakgrunnen for at klager meldte krav under sikredes ansvarsforsikring var at sikrede ikke ga informasjon vedrørende tvistetidspunktet, herunder eventuell kontakt mellom partene i forkant av forliksklage, selve forliksklagen og tilsvaer fra kommunen. Nåværende advokat fikk dermed ikke de opplysningene som Fremtind etterspurte. Slik klager ser det, foreligger det erstatningsansvar for sikrede som følge av at han har oversett fristen for å søke om rettshjelpdekning og/eller ikke på forespørsel sendt over dokumentasjon vedrørende kontakt mellom partene før prosess da sikrede bistod klager. Det vises til e-post 12.2.21 som aldri ble besvart.

**Selskapet** avviser klagers krav og anfører at det verken foreligger ansvarsgrunnlag eller årsakssammenheng og dermed heller ikke erstatningsansvar for selskapet. Forutsetningen for erstatningsansvar er at krav om rettshjelpdekning er avslått av Fremtind, og at fristen for å kreve rettshjelpdekning faktisk er oversett. Videre er det vilkår at eventuell fristoversittelse skyldes erstatningsbetingende uaktsomhet fra sikredes side. Det er ingen holdepunkter for at tvisten oppsto 19.10.19 slik klager har anført. Tvisten oppsto tidligst da forliksklage ble sendt, men det var på dette tidspunktet ikke bestridt noe krav fra kommunens side. Første gang kravet ble bestridt av kommunen, var ved inngivelse av tilsvaer til forliksklagen. Tilsvaret er datert 27.1.20, men ble først mottatt av sikrede i begynnelsen av februar 2020. Selskapet kan dermed ikke se at meldefristen var oversett da krav om rettshjelpdekning ble sendt til Fremtind 25.1.21. Når det gjelder behovet for å fremme krav om rettshjelpdekning, var det ikke grunnlag for å gå videre med saken slik sikrede vurderte det. Sikrede foretok seg dermed ikke noe mer i saken enn å sende en kortfattet forliksklage. Dommen fra tingretten viser for øvrig at sikredes vurdering her var riktig.

Sikrede besvarte e-posten fra 12.1.21, som klager hevder å ikke ha fått svar på, den 15.1.21. Dersom ny advokat var usikker på status, kunne kommunen enkelt blitt kontaktet for en avklaring. Meldefristen var ikke oversett da overtakende advokat fikk oversendt kommunens tilsvaer, og overtakende advokat synes også å ha meldt kravet i tide.

### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig under advokatansvarsforsikringen.

Sikredes forsikring omfatter ifølge vilkårenes pkt 4.2 "sikredes rettslige erstatningsansvar i egenskap av advokat eller advokatfullmektig". Et eventuelt erstatningsansvar for sikrede må dermed utledes av de alminnelige, ulovfestede reglene for profesjonsansvar. Den som gjør gjeldende et krav må godtgjøre at det foreligger ansvarsgrunnlag, årsakssammenheng og økonomisk tap.

Klager har anført at det foreligger ansvarsgrunnlag i form av oversittelse av fristen for å "gi melding om forsikringstilfellet" etter fal. § 8-5 første ledd. Oversittelse av fristen i fal. § 8-5 kan etter omstendighetene medføre ansvarsgrunnlag etter profesjonsansvaret, jf. FinKN 2012-670. Nemnda kan imidlertid ikke se at klager har sannsynliggjort at sikrede oversatt fristen.

Sikrede opplyste i e-post 15.1.20 at det ikke hadde vært forhandlinger med kommunen. Korrespondanse mellom sikrede og kommunen forut for forliksklagen er ikke fremlagt, og det fremgår ikke om det ble sendt prosessvarsel før det ble tatt ut forliksklage 18.10.19. Ut fra den dokumentasjonen som er fremlagt, synes kravet først å ha blitt bestridt gjennom kommunens tilsvaer til forliksklagen 27.1.20. I så fall er meldefristen ikke oversittet, idet klagers nåværende advokat fremsatte krav under rettshjelpdekningen 25.1.21. Selskapet har flere ganger gitt uttrykk for at kravet ikke ble bestridt av kommunen før tilsvaret til forliksrådet. Nemnda legger til grunn at det er riktig.

E-postkorrespondansen som klager har fremlagt viser at Fremtind 9.2.21 etterlyste "tvistedokumenter som viser når tvist har oppstått". Nemnda forstår saken slik at Fremtind ikke har tatt stilling til klagers krav om rettshjelpdekning. Slik saken er presentert fra klagers side, oppfatter nemnda det slik at verken forliksklagen eller tilsvaret eller eventuell annen dokumentasjon er blitt oversendt til Fremtind for vurdering. Så lenge det ikke foreligger noe avslag på rettshjelpdekning er det vanskelig å se at klager har sannsynliggjort et økonomisk tap.

Avgjørelsen er enstemmig.

#### **Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Selskapet gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).*